अविद्या ह्यतस्मिंस्तदाकारता SāṁkhyaPraBh. 119. 30 (*on* 5. 13); UjjvaNīMa. 518. 3; अतदिव तदपि शरीरं सख्या: जयति PadyaVe. 180; PadyāTa. 123.

अतदंशत्व (atadaṁśa-tva) *n.* the state of not forming a part of it (the whole) शुक्तिरूप्ययोरतदंशत्वस्य निषेधात् ··· सिद्धत्वे च निषेधानर्थक्यात् IṣṭaSi. 109. 21.

अतदङ्ग (a-tadaṅga) *n.* what is not its ancillary, what is not subservient to that अतदङ्गेन हि तुल्यकक्षेण व्यवधानं भवति TantraVā. 123. 14 (*on* i. 3. 7)

अतदङ्गत्व (atadaṅga-tva) *n.* the state of not being ancillary or subservient to that संनिधिसमाम्नातानां शुक्रं प्रविध्य इत्यादीनामतदङ्गत्वमुक्तम् S'rutaPra. iB. 487. 24 (*on* iii. 3. 26); NyāyKu. 63. 12.

अतदधिकरण (atad-adhikaraṇa) *n.* substratum of other than that अतदधिकरणव्यवच्छेदप्रतीतिजननमेव विशेषणेन विशेष्यस्योपकार: NyāyVārPari. 629. 2.

अतदधिकारनिमित्तत्व (atadadhikāranimitta-tva) *n.* the state of not being the cause of qualification for it (i. e. renunciation) विद्याग्रहणस्यातदधिकारनिमित्तत्वात् SiddhāSi. i. 3. 22.

अतदधीन (a-tadadhīna) *adj.* not depending on it अतदधीने तु प्रत्यक्षशब्दो न प्रयुक्त: TātpaṬ.(U.) 152. 9 (*on* 4. 124)

अतदधीनत्व (atadadhīna-tva) *n.* the state of not being dependant on it अतदधीनत्वात्पुरुषप्रवृत्तिनिवृत्त्यो: Bhām. 69. 10 (*on* i. 1. 2); चतुर्थपादे त्वतदधीनत्वं जगत आद्ये व्युदस्तम् S'rutaPra. ii. 204. 17 (*on* i. 4. 29)

अतदनुबन्धक (a-tadanubandhaka) *adj.* what has not that particular indicatory letter तदनुबन्धकग्रहणेऽतदनुबन्धकस्य ग्रहणं न MahāBh. ii. 16. 6 (*on* iii. 1. 8); ii. 208. 8 (*on* iv. 1. 15); Pradī. iv. 48B. 5 (*on* iv. 1. 15); तदनुबन्धकग्रहणे नातदनुबन्धकस्य PariVṛ.(Nī.) 32. 14; PariVṛ.(Sī.) 103. 15.

अतदनुसार (a-tadanusāra) *m.* [Loc.] in accordance with the absence of that (the view of the Vaiśeṣikas) अतदनुसारे द्व्यादिसंख्यायोगात् KhaṇḍanKhā. 625. 4.

अतदन्तत्व (atadanta-tva) *n.* the state of not ending with that वचनादतदन्तत्वम् MīmāSū. x. 6. 44; S'ābaBh. 2007. 15 (*on* x. 6. 44)

अतदन्यता (atadanya-tā) *f.* the state of not being distinct from that अतदन्यतयाखिलात्मकैरनुगृह्येय कदा नु धामभि: S'aṅkaDigVi.(Mā.) 10. 25.

अतदभिधायकत्व (atadabhidhāyaka-tva) *n.* the state of not being denotative of it (i. e. meaning) न चासौ (अर्थ:) पदैरुद्देतुमर्हति तेषामतदभिधायकत्वात् NyāyRaMā. 88. 14.

अतदभिमानित्व (atadabhimāni-tva) *n.* the state of not laying claim to or presiding over it मयट्शब्दो युज्यते न विष्णोस्तस्याविकारित्वादतदभिमानित्वाच्च TattvPrakā. 17A. 6 (*on* i. 1. 13)

अतदर्थ (a-tadartha) *adj.* [*f.* -ā] **1** not having that for its purpose आम्नायस्य क्रियार्थत्वादानर्थक्यमतदर्थानाम् MīmāSū. i. 2. 1; दृष्टो ह्यतदर्थेन गुणिनोऽर्थभाव: Vār. 11 (*on* P. i. 2. 45); दृश्यते हि पुनरतदर्थेन गुणेन गुणिनोऽर्थभाव: MahāBh. i. 220. 16 (*on* i. 2. 45); तदर्थादिवत्तं, नातदर्थादिति न विशेष: श्रूयते S'ābaBh. 2080. 9 (*on* x. 8. 31); वेद्यां हविषामासादनं श्रुतम्। इयमपि च वेदि:। न तत्र तदर्थायामतदर्थायां वेत्येष विशेष: श्रूयते S'ābaBh. 2225. 7 (*on* xii. 1. 9); अनुपकारिणि हि स्थितं नोपकरोति नातदर्थे TantrVā. 1129. 13 (*on* iii. 7. 4); क्रतौ चातदर्थस्यानियमान्न नियमार्थता NyāyRaMā. 22. 8; दृश्यते ह्यतदर्थस्यापि तादर्थ्यवर्णनं स्तुत्यर्थम् S'ivārkaMaDī. ii. 398. 8 (*on* iii. 4. 26); **2** not being an object of that (sense organ) अमी चक्षुरादिसन्निकृष्टा अप्यन्यविषयज्ञानापेक्षया अतदर्था एव NyāyVārPari. 558. 16; **3** not having that as its meaning, not expressive of that sense अतदर्थोऽप्यन्य: शब्द: सामग्रीवशात् समासोक्तिन्यायेन तमवगमयितुं क्षमेतैव VyaktiVi. 120. 24; यानि पुनश्चोदकक्रियाप्रतिपादनपरै: ··· सद्पदै: समभिव्याहृतान्यतदर्थानि पदानि तान्यध्ययनविधिविहितक्रियार्थत्वानुरोधेन ··· क्रियापरतया वर्णितानि CaturCin. iii(1). 72. 2; किं तर्हीत्याशङ्क्याह - अतदर्थानामानर्थक्यमिति VedāntPāSau. 20. 5 (*on* i. 1. 4); 20. 6 (*on* i. 1. 4); 'विद्यां चाविद्यां च' इति समसमुच्चयपरत्वेन परोक्ता श्रुतिश्चातदर्था S'rutaPra. iA. 45. 29 (*on* i. 1. 1); आम्नायस्य ··· क्रियार्थत्वावश्यंभावादतदर्थानाम् ··· आनर्थक्यम् PūrvottaVāNaMā. 240. 17; *m.* sense different from that तद्व्यतिरिक्तस्यातदर्थस्य बाधितत्वात् LalitāTriBh. 298. 11 (*on* 27)

अतदर्थक (atadartha-ka) *adj.* not meant for that (i. e. sacrifice) अतदर्थकानि तु वचांसि वृथा S'aṅkaDigVi.(Mā.) 9. 8.

अतदर्थकत्व (atadarthaka-tva) *n.* the state of not having that for its meaning न चाप्रक्रान्तत्वादतदर्थकत्वम् VīraMi.(Vyavahāra.) 446. 16.

अतदर्थगति (a-tadarthagati) **1** *f.* non-comprehension of that meaning किमतदर्थगतेरिति।··· अथवा सोऽर्थस्तदर्थ:। तदर्थस्य गतिस्तदर्थगति:। न तदर्थगतिरतदर्थगति:। अतदर्थगतेरिति MahāBh. i. 30. 21 (*on* i. 1. 0); **2** *f.* non-comprehension of the meaning of that (word) किमतदर्थगतेरिति। तस्यार्थस्तदर्थ:। तदर्थस्य गतिस्तदर्थगति:। न तदर्थगतिरतदर्थगति:। अतदर्थगतेरिति MahāBh. i. 30. 18 (*on* i. 1. 0)

अतदर्थता (atadartha-tā) *f.* the state of not being intended for that (purpose or object) अतदर्थतया क्लृप्तमपि योग्यमपेक्षितं तादर्थ्यमर्हति S'rutaPra. iA. 25. 5 (*on* i. 1. 1) = SiddhāSi. i. 39. 20.

अतदर्थत्व (atadartha-tva) *n.* **1** the state of not having that for its object or purpose or not being for the sake of that पृष्ठार्थे वातदर्थत्वात् MīmāSū. x. 6. 25; तथा सति अतदर्थत्वान्न ते प्राजापत्या भवेयु: S'ābaBh. 525. 2 (*on* ii. 2. 21); फलार्थत्वातदर्थत्वाभ्यां क पुरुष: प्रधानं धर्मस्य क वा पुरुषो गुणभूत इत्यादि TantrVā. 654. 7 (*on* iii. 1. 1); 1134. 15 (*on* iii. 7. 13); **2** the state of not denoting that meaning भावकर्मकर्तार: सार्वधातुकार्थाश्चेदेकद्विबहुषु नियमानुपपत्तिरतदर्थत्वात् Vār. 1 (*on* P. iii. 1. 67); तानि (अर्थवादमन्त्रनामधेयानुपातीनि) ··· धर्माधर्मयोरप्रमाणमतदर्थत्वात् TantrVā. 1. 17 (*on* i. 2. 1); सर्वत: प्रियतमस्यात्मन: समुच्छेदाय प्रेक्षावत्प्रवृत्त्यनुपपत्तेर्बन्धविच्छेदपर्यायस्य मुक्तिशब्दस्यातदर्थत्वाच्च NyāyKa. 3. 23; अग्निशब्दस्य माणवकेऽपि प्रयोगादतदर्थत्वम् NyāyRaMā. 151. 9; S'rutaPra. iB. 52. 20 (*on* i. 1. 1); तस्य (वेदादेरागमस्य) विश्वसत्यत्वग्राहकप्रत्यक्षबाधितत्वेनातदर्थत्वात् NyāySu.(Ja.) 485B. 10 (*on* iii. 2. 1); **3** the quality of not being the sense of that (word) देहविशेषयुक्त एव ब्राह्मणशब्दप्रयोगेण देहस्यातदर्थत्वाच्च Nyāyāmṛ. 402A. 7.

अतदर्थनिवृत्तितस् (atadarthanivṛtti-tas) *adv.* because of exclusion from what is not that particular thing अथेदमसरूपं किमतदर्थनिवृत्तित: NyāyVi. 2. 29.

अतदर्थपरावृत्त (atadartha-parāvṛtta) *adj.* excluded from what is not that particular thing अतदर्थपरावृत्तमतद्रूपं तदर्थदृक् NyāyVi. 2. 28.

अतदर्थविद् (a-tadarthavid) *adj.* not knowing the meaning of that (i. e. of the Vedas) अज्ञानामतदर्थविदां जपादिष्वधिकारेण ManuBh. i. 527. 14 (*on* 6. 84)

अतदर्थविहित (a-tadarthavihita) *adj.* not prescribed for it (i. e. a particular rite) चोदकप्राप्तस्य ··· अतदर्थविहितसाधनान्तराग्राहकत्वात् NyāySu.(So.) 71. 30 (*on* i. 2. 19)

अतदर्थिन् (a-tadarthin) *adj.* one not expecting that, not seeking that न हि स्वर्गफले कर्मण्यतदर्थी नियोज्य: संभवति NyāyRaMā. 165. 23; अतदर्थिनां तत्र व्यवहारानुदये नेदं रजतमित्यादिज्ञानस्याबाधकत्वप्रसङ्गात् TattvPradī.(Ci.) 66. 5; NyāySu.(Ja.) 51B. 8 (*on* i. 1. 1); अतदर्थिनो व्यवहारानुत्पत्ताविषयत्वापत्ते: NyāySu.(Ja.) 42B. 10 (*on* i. 1. 1)

अतदर्थोत्पत्ति (a-tadarthotpatti) *f.* coming into existence not for that purpose आवेश्येरन् वा यूपधर्मा: परिधौ। ··· संस्कारो बन्धनं निष्पादयति तदर्थोत्पत्तिमतदर्थोत्पत्तिं वा नापेक्षते S'ābaBh. 1733. 9 (*on* ix. 2. 42)

अतदर्ह (a-tadarha) *adj.* [*f.* -ā] not deserving that (fate or condition) स दृष्ट्वा पितरं वीर: मृत्युवशं गतम्। अनर्हन्तं (v. l. अतदर्हं) तथाभूतं विललाप MahāBhā. iii. 116. 29; iv. 17. 27; v. 22. 2; ऊढाप्रभृति दु:खानि श्वशुराणाम् ···। निकारानतदर्हा च पश्यन्ती दु:खमश्नुते MahāBhā. v. 81. 42; v. 88. 8; मया विनिहतं देवी रोदतामद्य पार्थिव। अतदर्हा महाभागा भगीरथसुता नदी MahāBhā. v. 179. 5; अतदर्हं महाराजं शयानमतथोचितम्। ··· पुनराकारयामास तमेव वरमङ्गना Rāmā. ii. 11. 1; निशम्य शप्तमतदर्हं नरेन्द्रं स ब्राह्मणो नात्मजमभ्यनन्दत् BhāgP. i. 18. 41; तत्पत्न्यनुगता वनम्। सुकुमार्यतदर्हा च BhāgP. iv. 23. 19; आत्मैकविषयया बुद्ध्या युक्ता: सांख्या:। अतदर्हा: कर्मयोगाधिकारिणो योगिन: GītāBh.(Rā.) 169. 8 (*on* 3. 3); बन्धं चासावगमदतदर्होऽपि गाढोपशान्त्यै Nārāy. viii. 31. 3.

अतदर्हण (a-tadarhaṇa) *adj.* [*f.* -ā] not deserving or not fit for that (fate or condition) तां कृष्यमाणाम् ··· स्रस्तोत्तरीयामतदर्हमाणाम् (v. l. अतदर्हणां च)। वृकोदर: प्रेक्ष्य ··· चकार कोपम् MahāBhā. ii. 60. 47; तान् ··· वेत्रेण चास्खलयतामतदर्हणांस्तौ BhāgP. iii. 15. 30; अराजकभयादेष कृतो राजातदर्हण: BhāgP. iv. 14. 9; x. 1. 10; DevīBhāP. viii. 18. 1.

अतदर्हता (atadarha-tā) *f.* the state of being not worthy of that (fate) येन (मध्यमेन) तुलयित्वा जरासन्धं कण्ठश्लिष्टेन बाहुना। असह्यकर्म तत् कृत्वा नीत: कृष्णोऽतदर्हताम् PañcRā. 2. 57.

अतदर्हम् (a-tadarham) *adv.* undeservedly, unjustly [MW]

अतदर्हमाणा (a-tadarhamāṇā) *adj.* (*f.*) not deserving that (fate) तां कृष्यमाणाम् ··· स्रस्तोत्तरीयामतदर्हमाणाम्। वृकोदर: प्रेक्ष्य ··· चकार कोपम् MahāBhā. ii. 60. 47.